

tuře (Nebesář-Winternitz, Právo čs., roč. I., č. 1). Nebude tudíž závady, aby prvý soud přihlížel k dotčené zlaté doložce, ovšem jen potud, pokud stačí jistota za vedlejší závazky u obou pohledávek vymáhající věřitelky, nikoli však v pořadí pohledávky. Při tom ovšem musí míti zřetel na obsah zlata v československé koruně podle úpravy zákona č. 262/1936 Sb. z. a n., tedy obsah 31.21 mg. Ježto prvý soud vycházející z jiného právního názoru, nejednal o dalších nárocích, o které tu podle názoru rekursního soudu jde, protože podle toho, co bylo řečeno, rozdělovaná podstata nebude vyčerpána pohledávkou vymáhajícího věřitele, bylo napadené usnesení zrušeno a na prvním soudě bude, aby ve smyslu ustanovení § 212, odst. 2, ex. ř. dále jednal o dalších nárocích, které by mohly míti význam, a znova rozhodl.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu vymáhající věřitelky.

D ů v o d y:

V otázce významu zlaté doložky a jmenovitě významu příslušného knihovního zápisu jest uznati stanovisko rekursního soudu za správné. Nejde tu o vzájemný poměr mezi smluvci anebo mezi jejich nástupci, nýbrž běží o zájmy třetích osob na smlouvě nezúčastněných, to jest zadních knihovních věřitelů. Nelze pochybovati o tom, že hledíc na potřebu právní jistoty u hypotekárních úvěrů, jest právě k ochraně jejich zájmů určen zvláštní předpis § 14 knih. zák. Jde o předpis formálního práva a proto musí býti striktně vykládán. Proto správně uvádí rekursní soud, že vůči zadním věřitelům jest rozhodující stav, jaký se jevil podle zápisu v pozemkové knize, na který se smí další věřitel právě se zřetelem na zvláštní předpis § 14 knih. zák. spolehnouti jako na rozhodující pro číselnou výši dluhu a rozsah zástavního práva, za nímž následuje. Podle knihovního výtahu není u příslušných položek C 77 a 81 v knihovním zápisu žádné zmínky o zlaté doložce, nýbrž jsou tam číselně uvedeny jak pohledávky co do jistiny, výše úroků a také číselná výše vedlejšího příslušenství, a to v tuzemské měně Kč bez jakéhokoli dodatku o měně, Za toho stavu nebylo tu pro zadní věřitele popudu k tomu, aby před poskytnutím úvěru nahlédli také do sbírky listin. V souzeném případě by padalo na váhu ještě také to, že hledíc na doložku, jak jest uvedena v přihlášce a v rozvrhovém usnesení, jsou pro stanovení hodnoty ryzího zlata na prvním místě rozhodující záznamy v Londýně, tedy kolísající hodnota zlata, čímž byla sem vnesena další podstatná neurčitost, jež se nesrovnává s předpisem knih. zák. Bylo proto se zřetelem na obsah knihovního zápisu potvrditi napadené usnesení.

Čís. 16489.

Ustanovení čl. III uvoz. zák. k exek. ř. bylo předpisy §§ 284 a násl. zák. č. 76/1927 v doslovu přílohy k vyhlášce č. 227/1936 Sb. z. a n. zrušeno jen potud, pokud se týká zajišťování přímých daní a těch dávek a poplatků, u kterých jest se řídití předpisy ustanovení řečeného

zákona, nebylo však dotčeno v té části, která se týká zajištění takových pohledávek státní pokladny, o nichž je přikázáno rozhodnutí a likvidování správním úřadům.

Zajištění na služebním platě lze povolit jen v mezích stanovených předpisy zák. č. 314/1920 ve znění zák. č. 177/1924 Sb. z. a n.

(Rozh. ze dne 12. listopadu 1937, R I 1323/37.)

Srov. rozh. č. 14153, 14616, 15659, 372, 6122, 10700, 12238, 14072 Sb. n. s.

Vymáhající věřitel — Československý stát (železniční správa) — navrhl, aby mu podle připojeného dožadacího dopisu ředitelství státních drah v P. ze dne 14. července 1937, č. j. 3463-II-37, — týkajícího se krádeže přepravovaného zboží železničními zaměstnanci, mezi nimi i povinným Václavem L., a tvrdícího, že železniční správě byla tím způsobena škoda v částce 50.000 Kč, kterou jest jí Václav L. podle § 33 služeb. řádu pro zaměstnance státních drah povinen nahraditi — byla k zajištění pohledávky 50.000 Kč s přísl. povolena podle čl. III uvoz. zák. k ex. ř. (zák. č. 78/1896 ř. z.) a podle dvorních dekretů z 18. září 1786, č. 577, z 24. října 1806, č. 789 a podle § 69, odst. 2, vládn. nař. č. 15/1927 Sb. z. a n. jednak exekuce zabavením služebních požitků, které má povinný jako zaměstnanec čs. státních drah bez jakéhokoliv omezení, jednak záznamem zástavního práva spravení nepotřebujícího ve vložce č. 24 poz. knihy kat. území Ř. na ideální polovici nemovitosti povinnému připsané.

Soud první stolice vyhověl návrhu zcela. Rekursní soud zamítl návrh. Důvody: Oprávněnost exekučního návrhu opírá vymáhající věřitel o ustanovení čl. III. uvoz. zák. k ex. ř., dvor. dekr. ze dne 19. září 1786, č. 577 a 24. října 1806, č. 789 Sb. z. a n. a o § 69, odst. 2, vládn. nař. č. 15/1927 Sb. z. a n. na základě dožadacího spisu ředitelství státních drah v P. ze dne 14. července 1937, v němž se uvádí, že železniční správě vznikla škoda dosud nezjištěná krádežemi povinného. Jde tu tudíž o vymáhání soukromoprávního nároku státu z důvodu náhrady škody způsobené trestným činem (§ 1331 obč. zák.), který stát musí vymáhati buď pořadem práva soukromého, nebo v trestním řízení jako soukromý účastník. Zajišťovací opatření podle shora dotčených dvorských dekretů jest možné jen pro nároky veřejnoprávní, jak to jasně plyne ze znění dvor. dekr. č. 789/1806 Sb. z. s., který výslovně mluví o zajištění pohledávek, jež se k soudnímu řízení nehodí a v příčině nichž přísluší šetření, rozhodnutí a vymáhání výhradně politickým úřadům. Dekr. dvor. komory z 11. dubna 1848, č. 1134 Sb. z. s. uvádí výslovně, že se na dotaz, zda se zřením na dekret ze dne 24. října 1845, č. 907 Sb. z. s., vydaný podle nejvyššího rozhodnutí ze dne 18. srpna 1845, se mohou státí záznamy na nemovitosti též k zajištění nedopracovaných státních daní u příslušných soudů na přímé dožádání politickými úřady, dává věděti, že uvedeným dekretem ze dne 24. října 1845 nebylo nic změněno na předpisech dvor. dekr. ze dne 24. října

1806, č. 789 Sb. z. s. a že tudíž mohou správní úřady žádati přímo u soudu za záznamy na usedlosti k zajištění nedoplatených státních daní a jiných erárních pohledávek, které se nezakládají na titulu práva soukromého. Tato otázka jest ostatně již řešena v rozh. č. 3953 Sb. n. s. Ustanovení § 69, odst. 2, vlád. nař. č. 15/1927 Sb. z. a n. se týká pouze objemu exekuce a nezměňuje jinak právní předpisy. Ani § 38 knih. zák. se souzené věci nijak nedotýká (arg. slova: »podle své působnosti«). Konečně jest uvést i to, že v souzené věci nejde o případ § 379 ex. ř. Bylo proto odůvodněnému rekursu vyhověno.

Nejvyšší soud obnovil usnesení soudu první stolice s omezením, že se zajištění na služebním platu povinného povoluje pouze do jedné třetiny jeho služebního platu a že povinnému musí zůstatí volným roční příjem 6.000 Kč.

D ů v o d y :

Návrh na zajištění náhradní pohledávky proti povinnému opřel stěžovatel právem o ustanovení čl. III uvoz. zák. k ex. ř., jak dovodil nejvyšší soud již v rozhodnutí č. 14153 Sb. n. s., k němuž stačí pro stručnost odkázati. Ustanovení čl. III uvoz. zák. k ex. ř. bylo sice zrušeno ustanoveními §§ 284 a násl. zákona č. 76/27, nyní v doslovu přílohy k vyhlášce ze dne 8. července 1936, č. 227 Sb. z. a n., avšak jen, pokud se týká zajišťování přímých daní a oněch dávek a poplatků, u kterých jest se řídití ustanoveními zákona č. 76/1927 Sb. z. a n. (srov. č. 14616 Sb. n. s.), nebylo však dotčeno v části, která se týká zajištění takových pohledávek státní pokladny, o nichž jest přikázáno rozhodnutí o likvidování správním úřadům, jako jest tomu právě u pohledávky uvedené v návrhu na povolení zajištění. V judikatuře nejvyššího soudu nebylo ustanovení čl. III uvoz. zákona k exekučnímu řádu vykládáno v tom smyslu, že jest ho užití jen tehdy, jde-li o zajištění pohledávek finančního eráru, jak o tom svědčí rozhodnutí č. 372, 6122 Sb. n. s., v nichž byla uznána přípustnost zajištění náhradní pohledávky státu, ačkoliv nešlo o pohledávku finančního eráru. Vyřizuje žádost o zjištění náhradní pohledávky stěžovatelovy proti povinnému, musel se soud omeziti v řízení podle čl. III uvoz. zák. k ex. ř. na zkoumání otázky, zda požádal o zajištění oprávněný úřad a zda jde o pohledávku ve smyslu řečeného zákonného ustanovení (srov. rozh. č. 12238, 10700 Sb. n. s.), a nebyl oprávněn zjišťovati výši pohledávky, pro kterou se bylo domáháno zajištění. Ježto oprávnění finanční prokuratury k podání žádosti o zajištění nebylo povinným napadeno a ježto dále byla v návrhu uvedena určitá pohledávka, pro kterou bylo o zajištění žádáno, a tato pohledávka jest pohledávkou, na kterou se vztahuje ustanovení čl. III uvoz. zák. k ex. ř., bylo návrhu stěžovatelovu vyhověti, pokud měl oporu v ustanovení exekučního řádu, jehož ustanovení jest v tomto zajišťovacím řízení dbáti podle druhého odstavce čl. III uvoz. zák. k ex. ř. Muselo proto býti přihlédnuto i k omezením vyplývajícím při exekuci na služební platy k ustanovení zák. č. 314/

1920 ve znění zák. č. 177/1924 Sb. z. a n., a nemohlo býti v tomto řízení, v němž nejde o provedení administrativních srážek ze služebního platu povinného podle § 69, odst. 2, vlád. nař. č. 15/1927 Sb. z. a n. povoleno zajištění na služebním platu povinného bez omezení, nýbrž jen s omezením podle § 1 zák. č. 314/1920, 177/1924 Sb. z. a n. (srov. Sb. n. s. č. 14072).

Čís. 16490.

Je-li nedostatek parcelace a regulace pozemků pomíjejícího rázu, není žaloba na rozdělení spoluvlastnictví (§ 830 obč. zák.) podána včas.

Žalobní žádost, že spoluvlastníku přísluší proti žalovanému spoluvlastníku právo žádati zrušení spoluvlastnictví soudní dražbou, nestačí k tomu, aby jí bylo dosaženo zrušení spoluvlastnictví podle § 830 obč. zák.

(Rozh. ze dne 12. listopadu 1937, Rv I 2020/36.)

Srv. rozh. č. 187, 5231, 10387, 10550, 11711 Sb. n. s.

Proti žalobě, již se spoluvlastníci velkostatku, zapsaného ve vl. č. 441 v P., domáhají na žalovaném spoluvlastníku Františku P. výroku, že jim přísluší proti žalovanému právo žádati soudní dražbou zrušení spoluvlastnictví k společné nemovitosti, namítl žalovaný, že dotčený velkostatek není dosud parcelován, že navržená parcelace nebyla p-skou obcí schválena, ježto neodpovídala předpokladům státní regulační komise, že fyzickému rozdělení brání, že se žalobci nemožou mezi sebou dohodnouti o provedení parcelace, že parcelaci nelze provést, ježto není stanovena stavební čára, kterou nemůže stavební úřad vydati, ježto není provedeno vodoprávní řízení o nábřeží v-ském, že prodej veřejnou dražbou není oběma stranám k prospěchu hiedíc na dosavadní povolenou regulaci a že proto návrh žalobců jest podán nečas a na újmu obou stran. Nižší soudy zamítly žalobu, o d v o l a c í s o u d ě z těchto důvodů: Zákon ovšem neklade podmínku parcelace před rozdělením spoluvlastnictví, nutno však při posuzování jeho včasnosti a možné újmy spoluvlastníků vycházeti ze skutečného stavu, jaký tu je v době podání žaloby resp. v době rozsudku. To také první soud učinil. Parcelace dosud provedena není a nelze říci, za jakých okolností a kdy k ní dojde. Její význam pro hodnotu a prodej nemovitosti sporných stran posoudil procesní soud na podkladě znaleckého posudku zcela správně a ve shodě s ním. Také z přednesu žalobců samých, kteří uváděli, jak se o ní snažili, je zřejmé, že jí přiznávali ještě před prvním soudem značný význam. Jest ovšem pravda, že bude nutno soubor pozemků, jsoucí ve spoluvlastnictví sporných stran, prodati jako celek, poněvadž soud sám nemůže provést rozdělení jednotlivých parcel a nebylo ani o to žalováno. Procesní soud také z toho